

Snushaner undersøker snusvaner

Helene Læknes og Linh Bui er odontologistudenter ved Bergensfakultetet. De har tatt seg et år forskningsfri før fjerdeåret, for å kartlegge studenters snusvaner.

Hvordan fant dere på at dere ville forske på snus?
– Det begynte med at det var utlyst to studentforskerstillinger, og vi hadde lyst til å forske et år. Temaet kom etter hvert, og ideen ble til ved at det var en del stoff i mediene om at snus blir mer populært blant unge. Det viste seg også at det ikke er gjort noe særlig forskning på det.

– Hvordan har dere lagt opp forskningsprosjektet?

– Vi tar utgangspunkt i en spørreskjemaundersøkelse blant alle førsteårsstudenter her i Bergen, både de som tar ex.phil. og de som går på Handelshøyskolen.

– Hva har dere spurt om?

– Vi har stilt spørsmål om snusvaner, og andre tobakksvaner og om holdninger til bruk av snus. Vi har også spurt om hvor mye de vet om snus og om hvor skadelig de tror det er å bruke snus i forhold til annen tobakk.

– Hvor mange skjemaer har dere delt ut og hvordan har responsen vært?

– Vi trykket opp 1 600 skjemaer, men vi har ikke delt ut så mange. Vi er litt usikre på hvor mange førsteårsstudenter det er totalt, men vi har fått tilbake de fleste av de skjemaene vi delte ut. Det dreier seg om rundt 850. Vi har møtt opp personlig på forelesninger og delt ut skjemaene der, og ventet til de var ferdige med å fylle dem ut, slik at vi fikk dem inn igjen med én gang. Det var selvfølgelig noen som gikk, og ikke tok seg tid til å svare på spørsmålene, men det var ikke mange.

– Kan dere si noe om hvor stor andel av studentene som snuser?

Linh Bui og Helene Læknes har tatt seg fri et år fra odontologistudiene i Bergen for å vie seg til forskning. Nå kartlegger de førsteårsstudentenes snusvaner.

– Vi har ikke begynt med analysen, så vi har ingen tall klare ennå dessverre.

– Hvordan skal dere gå frem videre nå?

– Nå skal vi i gang med en klinisk undersøkelse, der vi skal se om det er noen forandringer i slimhinnene hos dem som snuser. De som besvarte spørreskjemaet ble bedt om å ta stilling

til om de kunne tenke seg å være med på dette også, hvis de var snusbrukere.

– Har dere fått nok frivillige til å være med i den kliniske undersøkelsen?

– Ja, vi regnet med eller håpet på rundt 30, og det har vi fått. Nå gjelder det bare å få tak i noen snusende tannlegestudenter som kan være med i pilotundersøkelsen.

– Er det noen jenter blant de snusende studentene som skal undersøkes klinisk?

– Ja, det kan vi fort finne ut. Fire av de 30 er jenter. Eller vel ti prosent.

– Hvordan har dere tenkt at rapporteringen skal foregå når analysen er klar og resultatene skal presenteres?

– Vi håper å få publisert resultatene fra spørreskjemaundersøkelsen og den kliniske undersøkelsen som en fagartikkel i Tidende. Dessuten tar vi sikte på en presentasjon på forskningsdagene her i Bergen til høsten, og en internasjonal presentasjon; i regi av IADR i Amsterdam, også til høsten.

– Vil dere anbefale andre studenter å ta seg et år fri for å forske?

– Ja, absolutt. Dette føler vi at vi vokser på. Men ett år i strekk er kanskje litt lang tid å være borte fra pasientbehandling, når man så vidt er kommet i gang med det. Ideelt sett kunne man kanskje hatt to avbrudd, hvert på et halvt år. Økonomisk sett er det like bra, eller dårlig, å være student som studentstipendiat med stipend fra Norges forskningsråd. Vi er litt overrasket over hvor mye forberedelses- og papirarbeid det er når man skal forske. Alt må formaliseres og godkjennes, men vi har heldigvis hele tre gode veiledere, forteller de to som snuser seg frem under veiledning fra Anne Christine Johannesen, Anne Nordrehaug Åstrøm og Nils Roar Gjerdet.

Tekst og foto: Ellen Beate Dyvi